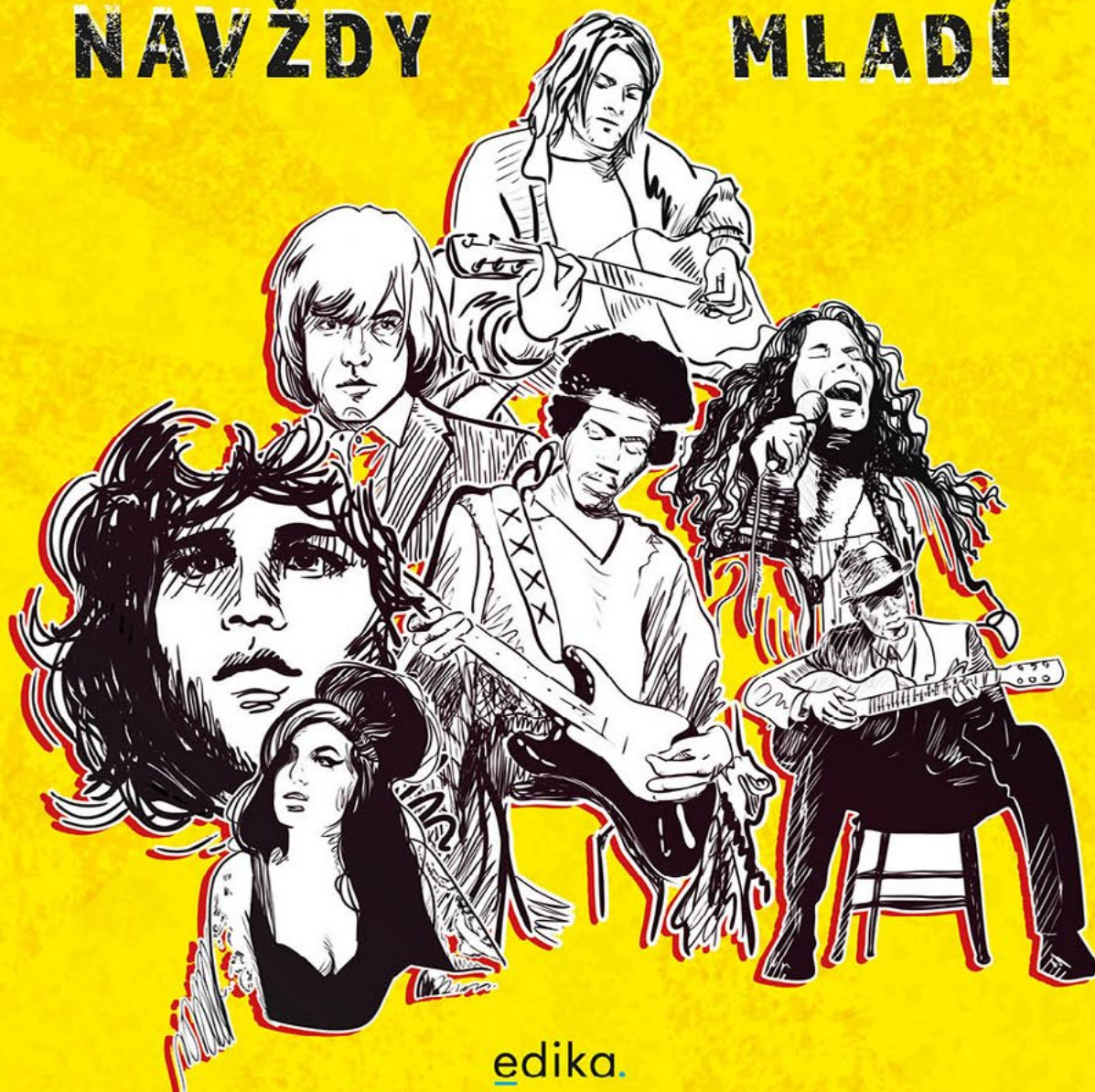

» JANA KOMÁNKOVÁ «

KLUB 27

NAVŽDY

MLADÍ

edika.

Klub 27

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.edika.cz
www.albatrosmedia.cz

edika.

Jana Kománková
Klub 27 – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

**„Míváme rádi ty umělce,
kteří živořili, zbláznili se, anebo se zabili.
A byli objeveni až pak.“**

Charles Bukowski¹

PŘEDMLUVA AUTORKY

Klub 27 (nebo také *27 Club*, *Forever 27 Club* – v překladu *Klub „Navždy 27“*) je označení mytické množiny umělců nejrůznějších odvětví (ale i dalších osobností – například ze světa sportu), kteří zůstali věčně mladí a dožili se právě 27 let. Členy tohoto klubu, do kterého si jen málokdo podá přihlášku dobrovolně, jsou takové legendy jako Kurt Cobain, Jimi Hendrix, Amy Winehouse a mnozí další výjimečně talentovaní lidé. Zemřeli předčasně a nepřírozenou smrtí. Můžeme za tím hledat obvyklé podezřelé v podobě nadměrného užívání alkoholu a případně i kombinaci s léky a dalšími látkami. Někdy šlo o sebevraždy, jindy o náhody, někdy se smrt tak docela nevysvětlila a konspirační teoretici se tak mohli pustit do sprádání teorií, jak to vlastně bylo: někdy takové předení trvá i desítky let. Konspirátorům se v jednom nelze divit – proč je to u tolika známých jmen právě věk 27? Existuje pro to nějaká spojnice, nějaký společný jmenovatel? Je to jen náhoda?

V České republice zatím zřejmě nevyšla domácí publikace mapující tento lehce tajemný fenomén, takže když ke mně doputovala nabídka zpracovat tohle téma do knižní podoby, usoudila jsem, že po 27 letech, kdy se psáním o kultuře živím, bych tohle mírně morbidní, avšak navýsost zajímavé téma mohla přijmout.

Po prostudování pramenů jsme se s nakladatelem rozhodli knihu rozčlenit na hlavní část s podrobnějšími texty o těch nejslavnějších, a dále na několik kapitol souhrnnějších: alespoň letmo tak zmiňujeme i tucty dalších umělců, především muzikantů, prozkoumáme existenci české pobočky Klubu a dotkneme se otázky, zda je tajemná sedmadvacítka jen mýtus, nebo skutečně doložitelný jev.

Snažila jsem se o maximální faktografickou přesnost a práci s důvěryhodnými zdroji: bláznivé konspirace a ezoterie puštěná ze řetězu tu místo nedostaly. Blouznění a fantazii nechávám na protagonistech **Klubu 27**.

Budiž tedy výsledná knížka připomenutím toho, kolik úžasné práce dokáže odvést člověk do sedmadvaceti, a také mementem mori pro všechny citlivé duše.

Brian Jones	6
Amy Winehouse	32
Kurt Cobain	52
Janis Joplin	78
Jim Morrison	94
Jimi Hendrix	114
Další členové klubu 27	138
A jak to tedy celé je?	162
Zdroje	168

BRIAN JONES

NEJVĚTŠÍ ZÁHADA

Bez Briana by nebyli žádní
The Rolling Stones.

Brian Jones (1942–1969) byl
zakladatelem slavných Stones
a byl i původním leaderem
slavné britské kapely. A zatímco
Stones fungují dodnes a Mick
Jagger a Keith Richards
s Charliem Wattsem a Ronniem
Woodem jsou v době vzniku
této knihy sedmdesátníci
s úžasnou vitalitou, Brian dávno
vstoupil do **Klubu 27**.

Brian Jones byl výjimečný hudebně i svou složitou povahou. Už od dětství hrál na několik hudebních nástrojů, a to z dnešního pohledu ne úplně rockových. Musíme si ale uvědomit, že se v době, kdy objevoval hudbu, psala padesátá léta, a rock, jaký známe dnes, ještě ani neexistoval. Světlovlasý chlapec, plným jménem Lewis Brian Hopkins Jones, tak začal od jazzu. Měl k němu ostatně dobrý přístup doma, jeho otec Lewis vyučoval ve svém volném čase hře na klavír, jinak byl leteckým inženýrem. Na klavír hrála i jeho matka Louisa, která kromě toho vedla sbor v místním kostele a v něm také hrála na varhany.

Lewis Jones/CC BY-SA 3.0

▶ Brian Jones jako mladý školák v uniformě Školy děkana Close, jedné z tradičních soukromých škol v Cheltenhamu. Ústav umožňuje vzdělávání od předškolního věku až po středoškolskou úroveň. Brian Jones však později přestoupil na jinou školu.

Někdy v roce 1957 se Jones dostal ke zmíněnému jazzu a okamžitě zjistil, že chce hrát taky. V patnácti si od rodičů vyžádal saxofon (ve školní kapele hrál ještě na klarinet) a za dva roky na to kytaru. Tenhle dárek k 17. narozeninám pak předznamenal jeho životní cestu.

Jako kytarista se Jones proslavil a jako kytarista zemřel.

Jeho cesta na vrchol byla rychlá a strmá, ostatně celá jeho kariéra trvala ani ne deset let. Jako kluk byl bystrý a problematický, podle spolužáků to byl typ „rebel bez příčiny“ – měl dobré známky, i když se prakticky neučil, ale neustále se střetával s učiteli a autoritami vůbec. Vadily mu školní uniformy a vůbec konformita, která k tehdejšímu školství patřila obecně, a v maloměstském britském vzdělávacím ústavu se slušnou pověstí Cheltenham Grammar School for Boys to bylo obzvlášť znát.

JUMPIN' JACK FLASH

Jeden z největších hitů kapely, nejhranější koncertní skladba (k datu vydání téhle knihy ji Stones zahráli na více než 1100 koncertech) a také předmět mnoha coververzí: do repertoáru ji převzali třeba Tina Turner, Aretha Franklin, Peter Frampton, Johnny Winter a Leon Russell.

RUBY TUESDAY

Jedna z mála věcí od Stones, kde měl i výraznou autorskou roli. Podle některých pamětníků právě on přišel se základem téhle skladby, která patří mezi nejslavnější a nejlepší věci kapely. Singl byl na prvním místě americké i britské hitparády a Jones na studiové verzi hraje na flétnu a klavír.

(THANK YOU) FOR BEING THERE

Jediná jeho oficiálně vydaná písnička, kde nepůsobí jako člen Stones. Jedná se údajně o báseň, kterou složil a kterou zhudebnila Carla Olson. Vyšla na poměrně obskurní kompilaci True Voices v interpretaci dua Krysia Kristianne a Robin Williamson.

Cheltenham je rodištěm Gustava Holsta, anglického pozdně romantického skladatele, který dokonce navštěvoval stejnou školu jakou mnohem později Brian Jones. Holst je ve městě od roku 2008 připomínán poměrně impozantní sochou v městském parku Imperial Gardens, hned u místní radnice (Brian Jones nikoliv – tedy zatím). Ale toto lázeňské město je také poměrně bohaté, jeho ráz udává zejména architektura z první poloviny 19. století, jezdí se tu tradiční dostihy a hraje se tady klasický národní sport – kriket. V součtu možná až příliš mnoho usedlosti pro mladou rebelantskou duši.

Kolem sedmnácti se toho v Jonesově životě změnilo víc než jen to, že začal hrát na kytaru. V tomhle věku, v létě 1959, přivedl svou tehdejší dívku, náctiletou Valerii Corbett, do jiného stavu. Samozřejmě to ani jeden neplánovali. Podle časopisu Classic Rock si chtěl Brian dívku vzít, ale její rodiče byli proti. Souběžně ji přesvědčoval k interrupci. Nepřesvědčil a jejich dítě přišlo na svět v květnu 1960 pod jménem Barry David Corbett.

FILM

STONED

Film *Stoned* (2005), někdy uváděný pod názvem *The Wild and Wycked World of Brian Jones in the United Kingdom*, je inspirován divokým životem Briana Jonese. Jonese si zahrál Leo Gregory. Film režíroval Stephen Woolley, který se jinak celou svou kariéru věnuje produkci, za kterou získal i řadu ocenění. Vynikající film *Hra na pláč*, který produkoval, má i nominaci na Oscara.

MIMOCHODEM

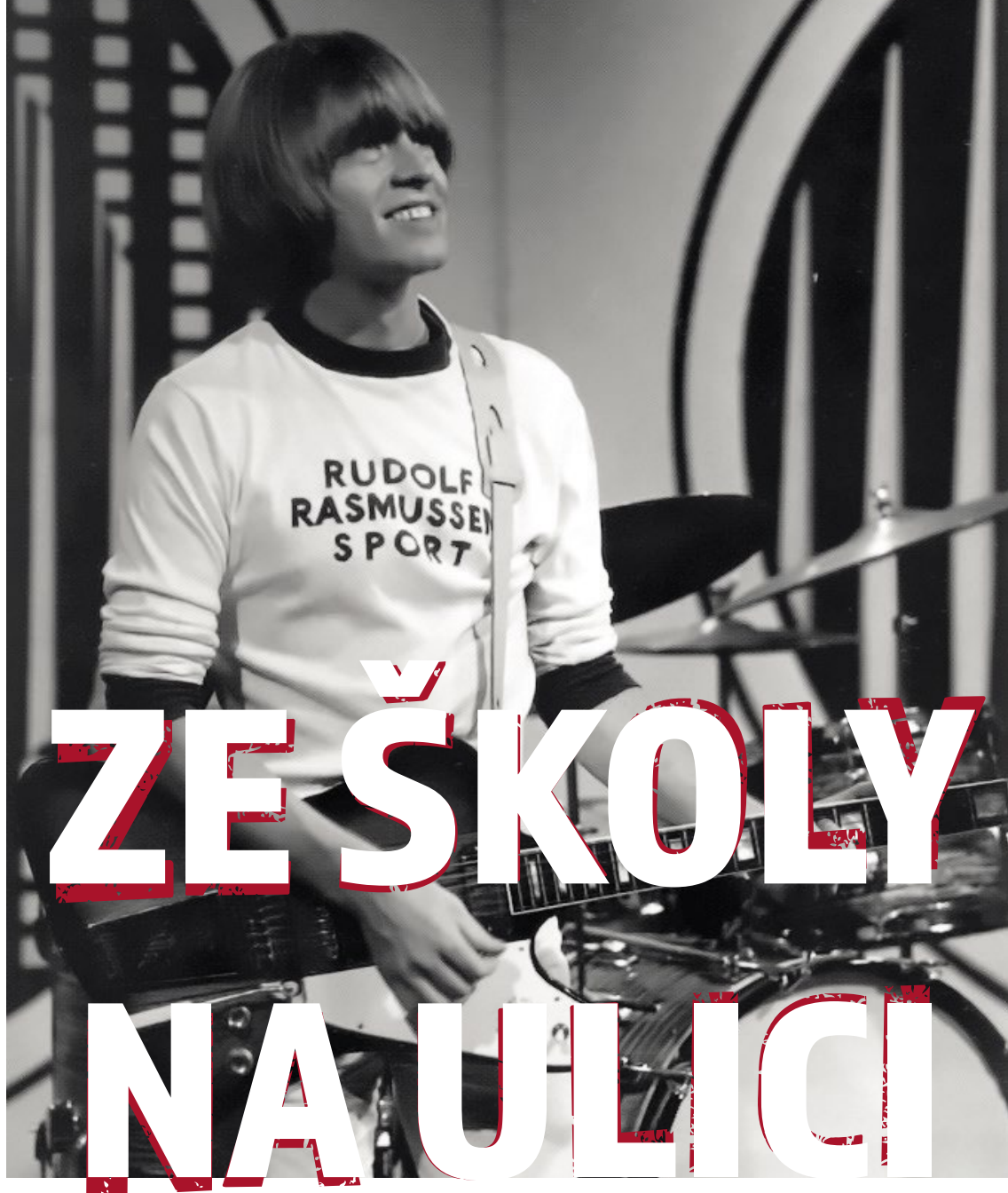
Brian a Valerie ho dali k adopci, přičemž otec nebyl v rodném listě uveden. Adoptivní rodiče mu dali jméno Simon a on se až do roku 2004 nedozvěděl, kdo je jeho slavný otec. Když se Jonesův pozdější blízký kamarád Graham Ride, který si Valerii za nějakou dobu vzal, pídil po osudu prvního z Jonesových dětí, ničeho se nedopátral, ani když později dělal rešerše o Jonesovi pro svou knihu *Foundation Stone*². Až tři roky po jejím vydání dostal neobvyklý dopis poukazující na to, že autorka možná našla dítě, které Valerie, toho času už dávno nežijící, dala k adopci.

Autorka dopisu ale netušila, že otcem je slavný hudebník, a Ridea vůbec nekontaktovala kvůli knize, ve které psal, že se dítě snaží najít: stalo se to díky tomu, že sám Simon hledal svou biologickou matku, a když se jí nedopátral, dostal se na Ridea coby jejího někdejšího manžela – a svou blízkou kamarádku pověřil sepsáním onoho dopisu.

Ride tak po poměrně dobrodružném potvrzování, že se dítě našlo a vede spokojený život jako nezávislý IT odborník se dvěma dětmi, přepsal celou kapitolu knihy, která tak má dvě opravdu rozdílné verze³.

Ale zpátky k mladému Brianovi Jonesovi. Když Valerie otěhotněla, vykašlal se Brian, který byl ve svém rodišti ve značné nemilosti, na školu, odešel z domova a rozhodl se, že chce cestovat. Vydal se na sever Evropy, kde se protloukal coby pouliční hudebník, který žil z toho, co mu hodili coby buskerovi, nebo co mu kdo poskytl. Nebylo toho mnoho, takže se celkem brzy vrátil do Británie.

ZE ŠKOLY NA ULICI

▲ Brian Jones se do Skandinávie znovu podíval během koncertní šňůry s Rolling Stones v roce 1965. Během volna ve švédském Malmö získal reklamní tričko obchodu, který si tu otevřel dánský cyklista Rudolf Rasmussen. V tomto tričku také párkrát vystupoval, můžete ho v něm vidět v některých dochovaných záznamech televizních vystoupení The Rolling Stones.

Semínko kočovného, bohémského muzikantského života bylo ale už zaseto. Od té doby se talentovaný Jones živil částečně vystupováním v jazzových klubech, částečně hraním na ulici a sem tam nějakou nárazovou prací.

Mazitím se mu narodily v poměrně rychlém sledu další děti. Ještě v roce 1959 otěhotněla po známosti na jednu noc vdaná žena, o které víme to, že se jmenovala Angeline a dceru Belindu se rozhodla vychovávat se svým zákonitým manželem. S Jonesem v kontaktu dále nebyli a ten si našel přítelkyni Pat Andrews, která mu v roce 1961 porodila syna Juliana Marka Andrewse.

S jeho spořádaností to evidentně nebylo obecně nejlepší, což ilustruje i historka o tom, že si podal přihlášku na uměleckou školu Cheltenham Art College. Byl přijat, ale škola údajně přijetí zrušila. „Měl ohromnou radost, že ho vzali, ale jeho naděje pohasly dva dny poté, kdy byla nabídka stažena. Kdosi napsal škole, že Brian je nezodpovědný a že je tulák,“ vzpomínal v roce 2002 spoluhráč Bill Wyman ve své knize⁴. Jones dál střídal práce, v obchodě s deskami vydržel pár týdnů, donášce uhlí se podle Wymanových memoárů vydržel věnovat přesně tři dny.

Průběžně plodil. V roce 1964 mu Linda Lawrence (pozdější manželka zpěváka Donovana) porodila syna Juliana Briana Lawrence a ten samý rok s ním otěhotněla jeho příležitostná milenka Dawn Molloy. Dohromady zplodil dětí šest, ale rodinným typem se nestal nikdy.

„Brian žil v přítomnosti. Takže když se chtěl milovat, prostě to udělal. Na následky nikdy nemyslel. Kdyby nebyl tak plodný, nebyl by to tak velký problém,“ cituje kamaráda Grahama Ridea autor další životopisné knihy Paul Trynka⁵.

VZNIK ROLLING STONES

Naštěstí pro milovníky hudby věnoval talentovaný Jones nejméně stejně času muzice jako ženám. Jeho krátká, ale nadupaná kariéra se rozjela v době, kdy se přestěhoval do Londýna, a kromě zpočátku skromných hraní v menších klubech pro obživu tady začal zakládat kapely. Tehdejší scéna byla malá, takže se mohlo stát, že v krátkce existující kapele Roosters, kterou založil s Paulem Jonesem a brzy opustil, ho nahradil sám Eric Clapton.

Jones se rozhodl rozjet jinou kapelu a šel na to přes inzerci. Do věstníku Jazz News dal v roce 1962 inzerát hledající nové členy do R&B kapely. Nejdřív se mu ozval klavírista Ian Stewart. Brzy se připojili přátelé Mick Jagger a Keith Richards, kteří ho slyšeli hrát v Ealing Jazz Clubu.

Jazzový klub v Ealingu nesoucí jméno této londýnské městské části se nacházel na adrese 42a The Broadway. Ulice Broadway tvoří přirozené centrum Ealingu a do klubu jste museli sejít hezkých pár schodů v tak trochu zapadlé boční uličce, hned vedle zastávek místního přestupního uzlu londýnské hromadné dopravy. Klub se totiž nacházel ve sklepení.

Ealing Jazz Club nebyl důležitý jen pro „Stouny“, část své kariéry zde prožili i další hudebníci, jako je například Rod Stewart, již zmíněný Eric Clapton a Paul Jones nebo Ginger Baker. Hráli zde i The Detours, jejichž členy známe spíše z jejich pozdější, mnohem proslulejší formace – The Who. Dnes se zde nachází noční klub s jiným jménem.

Roger Green/CC BY-SA 4.0

Jazzový klub v Ealingu

O tom, jakým způsobem dělal tento spolek klíčová rozhodnutí, svědčí historka z kolektivních memoárů kapely, kterou vypráví Keith Richards, když vzpomíná na to, jak nová kapela hledala kšefty a rozhodla se dát si inzerát do Jazz News.

**„Brian s nimi mluvil po telefonu:
,Chtěli bychom si podat inzerát. Jsme k dispozici pro práci,
můžete nám volat na...‘**

**Hlas na druhé straně drátu zjevně řekl: ‚Jak se jmenujete?‘
Panika. Na zemi se válelo album The Best of Muddy Waters
a první písnička byla Rollin' Stone Blues.**

Takže nám jméno kapely vybral Muddy Waters.”⁶

První koncert ještě pod názvem The Rollin' Stones proběhl roku 1962 ve slavném londýnském klubu Marquee v sestavě Jagger, Richards, Jones, Stewart, Dick Taylor a Tony Chapman. Klub Marquee, otevřený roku 1958, byl jedním z nejvýznamnějších světových hudebních klubů vůbec. Do roku 1964 sídlil na Oxford Street, kde si zahráli i mladí Stones, pak se několikrát stěhoval, zavíral a i po přelomu milénia proběhlo několik pokusů ho vzkřísit – už ale marně.

VĚČNÁ INSPIRACE

THE BRIAN JONESTOWN MASSACRE

Americká rocková kapela *The Brian Jonestown Massacre* založená v roce 1990 se svým názvem a divokostí hlásí k Jonesově odkazu. Název její desky *Their Satanic Majesties' Second Request* je pokývnutím směrem k The Rolling Stones, přesněji k albu *Their Satanic Majesties Request* (1967).

MIMOCHODEM

DŮLEŽITÉ ZAČÁTKY

▲ Klub Marquee se zrodil ve sklepení kina Academy 1-2-3 na londýnské Oxford street, číslo 165. Dříve se zde nacházela tančírna se stejným názvem, kde se konaly večírky už od 50. let. Později se podnik začal orientovat na jazz a R&B a objevil se tady například i hudebník Muddy Waters. Vnitřní výzdobu tvořil pruhovaný baldachýn, který měl imitovat stan nebo markýzu – odtud název Marquee. Dnes byste na místě klubu i kina už našli jen obchody prestižních světových značek – ostatně kvůli tomu je dnes Oxford Street tak vyhledávaná.

Jones se naplno ponořil do hudebního života a nějaký čas bydlel společně s dalšími členy kapely, jejíž sestava se později ustálila, když k Brianovi a nerozlučné dvojce Mick-Keith přibyl baskytarista Bill Wyman a bubeník Charlie Watts. Ten na tohle období později vzpomínal s velkým respektem k Brianově houževnatosti a proaktivnímu přístupu – dostat kapelu na pódium a získat nějaké peníze za hraní prý byl velký výkon. V podobném duchu o něm mluví Bill Wyman. „Byl na začátku obrovsky důležitý, protože kapelu založil. Vybral členy. Pojmenoval skupinu. Vybral hudbu, kterou jsme hráli. Sehnal nám koncerty,“ nešetří chválou. Skvělé začátky ale netrvaly věčně. „Ve spoustě písniček v polovině 60. let dělal úžasné věci s dulcimery a marimbami,“ pokračuje dál a připomíná tím i to, jak zdatným multiinstrumentalistou byl. „Na co sáhl, to proměnil v písničku, a z existujících písniček dělal něco, čím na začátku nebyly. Měl velký vliv, byl velmi důležitý, a pak o to pomalu přicházel – byl vysoce inteligentní – nějak to promarnil a odstřelil. Jak říkával John Lennon, ‚sjel z ranveje‘.“⁷

Z ranveje sjel ovšem s veškerou parádou. Na pódiu byl právě on tím největším magnetem. Dnes se tomu těžko věří, ale zářivě hvězdní Mick Jagger a Keith Richards byli zpočátku jeho charismatem zastínění a proti němu to byli hošíčci-slušňáčci.

„Na pódiu vypadal jako hudební mesiáš.“

Tak vzpomíná Laura Jackson v knize *Golden Stone: The Untold Life and Tragic Death of Brian Jones*. Na rozdíl od Jaggera s Richardsem, kteří ještě bydleli s rodiči, byl světák, co žil sám, a další body získal tím, že už stihnul mít dítě.⁸ Samozřejmě, pánové se rychle otrkali, ale v jistém smyslu ho nikdy nedohnali.